

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу **КРАВЧЕНКО КАТЕРИНИ ГЕННАДІЇВНИ**
**«Підвищення фізичного стану здобувачів вищої освіти з послабленим
здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання»** представлену до
разової спеціалізованої вченої ради Придніпровської державної академії
фізичної культури і спорту для захисту на здобуття наукового ступеня
доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт

Актуальність дисертаційної роботи. З метою обґрунтування актуальності представленого дослідження, автором проведений ретельний аналіз наукових робіт провідних фахівців галузі фізичної культури і спорту із зазначеної проблеми. Здобувачка акцентує увагу на тому, що незважаючи на державні ініціативи щодо збереження здоров'я населення, в останні роки відмічається тенденція до погіршення фізичного стану студентської молоді, зокрема, збільшується кількість здобувачів вищої освіти, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи. Така ситуація потребує особливої уваги фахівців у зв'язку з тим, що організація занять з фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям потребує від викладачів обліку багатьох факторів: необхідно враховувати загальний функціональний стан студента, рівень фізичної підготовленості, специфіку та особливості протікання захворювання. Особливої уваги необхідно приділяти контролю за реакцією організму студентів з послабленим здоров'ям на фізичні навантаження під час проведення занять. На теперішній час ситуацію ускладнює необхідність проведення занять з фізичного виховання в дистанційному режимі.

Тому, проблема покращення фізичного стану студентів з послабленим здоров'ям на сьогоднішній день є особливо актуальною і потребує розробки нових моделей організації фізичного виховання.

У результаті аналізу науково-методичної літератури, здобувачка відмічає наявність протиріччя між потребою системи вищої освіти у досягненні ефективності дистанційного навчання студентів з послабленим здоров'ям та недостатньою розробленістю матеріально-технічного та змістовного забезпечення цього процесу; відсутністю науково-обґрунтованих педагогічних умов для його реалізації.

Таким чином, обґрунтування здобувачкою актуальності теми дослідження є вичерпною та не викликає заперечень.

Мета дослідження – науково обґрунтувати систему організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання для підвищення фізичного стану.

Зв'язок роботи з науковими планами, темами. Дисертаційну роботу виконано згідно зі «Зведеним планом НДР Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту на 2021-2025 рр.» Міністерства освіти і науки України за темою «Наукове обґрунтування оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні різних груп населення» № державної реєстрації 0121U108320.

Наукова новизна дисертаційної роботи. Дисертанткою вперше науково обґрунтовано структуру та зміст інноваційної моделі організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання, яка включає в себе мету, завдання, принципи, етапи, форми організації занять, засоби фізичного виховання оздоровчої спрямованості, форми медико-педагогічного контролю. Визначено організаційно-методичні умови організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання: організаційні – впровадження web-платформи «SMART-SKILLS» в навчальний процес під час дистанційної форми навчання з фізичного виховання, регулярність проведення занять, доступність, особливості підбору комплексів вправ; соціально-педагогічні – врахування особливостей стану здоров'я; методичні – навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, особливості

використання методів навчання; моніторинг динаміки рівня фізичного стану здобувачів вищої освіти. Експериментально доведено позитивний вплив інноваційної моделі організації фізичного виховання на фізичний стан студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання. У результаті проведених досліджень доповнено дані щодо особливостей мотивації, фізичного та психічного стану студентів з послабленим здоров'ям; щодо застосування інформаційних комп'ютерних технологій в процесі фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання.

Завдяки проведеному дослідженню набули подальшого розвитку уявлення щодо напрямів оптимізації процесу фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання, перспективи використання інноваційної моделі організації фізичного виховання для покращення фізичного стану студентів.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці та впровадженні в навчальний процес інноваційної моделі організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання з використанням web-платформи «SMART-SKILLS», що сприяє підвищенню фізичного стану студентів з послабленим здоров'ям.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, Запорізького національного університету, Університету Григорія Сковороди в Переяславі, Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, що підтверджено відповідними актами.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Достовірність отриманих результатів в достатній мірі обґрунтовано відповідними методологічними підходами та обраними статистичними методами. Дисертанткою обрано інформативні методи, що відповідають

поставленій меті, завданням, об'єкту та предмету дослідження. Етапи дослідження викладено логічно та послідовно. Достовірність отриманих результатів забезпечується достатнім за обсягом та репрезентативним емпіричним матеріалом, що забезпечує високий рівень обґрунтованості наукових положень, викладених в дисертації. Висновки логічно витікають зі змісту дисертації, їх об'єктивність не викликає сумніву.

Оцінка структури, змісту та оформлення дисертації.

Дисертаційна робота складається з анотації, списку публікацій автора, переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Обсяг основного тексту дисертації складає 203 сторінки. Робота містить 32 таблиці та 63 рисунки. Список використаних джерел включає 221 найменування.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дослідження, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, наукову новизну, практичну значущість одержаних результатів і особистий внесок автора в опублікованих наукових працях у співавторстві. Висвітлено апробацію результатів дослідження та кількість публікацій за темою дисертації

У **першому розділі** «Сучасні підходи щодо підвищення фізичного стану здобувачів вищої освіти з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання в процесі фізичного виховання» представлено аналіз наукової літератури з теми дисертаційного дослідження. Проаналізовано дані щодо психофізичного стану студентів; визначено особливості мотивації студентів з послабленим здоров'ям до занять фізичною культурою і спортом, технології застосування інформаційних технологій в процесі фізичного виховання студентів.

У **другому розділі** представлено опис організації та методів дослідження. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження автором використовувались методи теоретичного (теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел і документів, включаючи матеріали з Інтернету; абстрагування, ідеалізація, узагальнення і обмеження)

та емпіричного (методи визначення функціонального стану організму, методи оцінки фізичного здоров'я, психологічні методи дослідження, педагогічний експеримент, анкетування, методи математичної статистики) рівнів.

У третьому розділі «Особливості фізичного стану здобувачів вищої освіти з послабленим здоров'ям» надано результати констатувального експерименту, який полягав у визначенні фізичного стану та дослідженню мотивації до занять з фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання.

Отримані в ході констатувального експерименту дані стали підґрунтям для розробки авторської інноваційної моделі організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям умовах дистанційної форми навчання.

У четвертому розділі «Розробка та експериментальна перевірка ефективності інноваційної моделі організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання» дисертанткою розроблено, обґрунтовано та визначено ефективність інноваційної моделі організації фізичного виховання студентів з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання з використанням web-платформи «SMART-SKILLS» в режимі онлайн. У ході формувального експерименту доведено її позитивний вплив на фізичний стан студентів з послабленим здоров'ям.

У п'ятому розділі «Аналіз і узагальнення результатів дослідження» представлені підсумки дисертаційної роботи, систематизовано результати напрацювань інших науковців та власних розробок, що дозволило визначити теоретичну та практичну значущість отриманих результатів, окреслити дискусійні питання.

Висновки дисертаційної роботи в повній мірі відповідають меті та завданням дослідження, є обґрунтованими та достовірними. Аналіз їх змісту свідчить про те, що робота Кравченко К.Г. є самостійним, завершеним науковим дослідженням.

Основні положення дисертації представлено на засіданні Круглого столу «Розширення спортивних горизонтів» (Львів, 2021); Міжнародній науково-практичній конференції «Наука, освіта, технології та суспільство: нові дослідження і перспективи» (Полтава, 2022); Міжнародній науково-практичній конференції «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії» (Дніпро, 2022, 2023); Регіональній науково-методичній конференції молодих вчених «Молоді науковці–спорту Придніпров'я» (Дніпро, 2023).

Публікації. Основні положення дисертації викладено в 7 наукових працях, з яких 6 опубліковано у фахових виданнях України (у тому числі, 5 одноосібних), 1 публікація апробаційного характеру.

Відсутність порушення академічної доброчесності. За результатами перевірки дисертаційної роботи та публікацій не виявлено наявності академічного плагіату та фальсифікацій. Автором застосовано посилання на науково-методичні праці та нормативні документи.

Позитивно оцінюючи наукове та практичне значення дисертації Кравченко К.Г., слід відзначити деякі дискусійні питання:

1. У роботі недостатньо чітко прописаний механізм здійснення лікарського контролю за студентами, віднесеними за станом здоров'я до спеціальних медичних груп (СМГ), зокрема, самі підстави зарахування здобувачів із послабленим здоров'ям до СМГ.

2. Робота дещо перевантажена ілюстративним матеріалом: деякі положення одночасно ілюструються рисунками та викладаються у таблицях. Достатньо було б зупинитись на одному із зазначених варіантів.

3. У тексті зустрічаються технічні помилки.

Ці зауваження не мають принципового характеру, не знижують наукову та практичну значущість результатів дисертаційного дослідження і можуть розглядатись як дискусійні.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Краченко К.Г. «Підвищення фізичного стану здобувачів вищої освіти з послабленим здоров'ям в умовах дистанційної форми навчання» є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке має наукову новизну, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р., «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами)», «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.22 р. № 44 зі змінами), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Рецензент

к.фіз.вих., доцент

завідувач кафедри теорії і методики

фізичного виховання

Придніпровської державної академії

фізичної культури і спорту

Олена КОШЕЛОВА

Підпис О. Кошелевої підтверджую:

начальник відділу кадрів

Придніпровської державної академії

фізичної культури і спорту

Наталія ДЕМ'ЯНОВА